

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 30 juli 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van het plaatsen van een Destiknee totale knieprothese in Turkije.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster heeft langere tijd last heeft van knieklachten als gevolg van slijtage. Zij was vanaf 2024 voor drie maanden bij haar dochter op bezoek in Turkije. In juli 2024 is zij gevallen. De schoondochter van verzoekster heeft contact gezocht met de Alarmcentrale (van Eurocross) met de vraag of een knieoperatie bij haar schoonmoeder vergoed zou worden. Hier werd na bestudering van de verstrekte informatie geconcludeerd dat het ging om geplande zorg, waar geen vergoeding voor werd verleend. Volgens verzoekster zijn er namen van ziekenhuizen doorgegeven waar verweerder mee samenwerkt. Haar schoondochter heeft ook nogmaals telefonisch contact gehad met verweerder, haar is naar eigen zeggen geadviseerd de kosten later te declareren. Verzoekster heeft de knieoperatie laten uitvoeren, waarbij een Destiknee totale knieprothese is geplaatst.

Na de operatie heeft verzoekster een aanvraag ingediend bij verweerder voor vergoeding van de uitgevoerde operatie. Deze is door verweerder afgewezen, omdat de knieprothese niet aan de stand van de wetenschap en praktijk voldoet. Verzoekster is het hier niet mee eens. Haar is door de arts in Turkije verteld dat de allerbeste prothese met een ODEP-classificatie 15+ is geplaatst. Verzoekster is van mening dat van haar niet verwacht kon worden welke prothese er werd geplaatst en of deze voldeed aan alle voorwaarden. Hier heeft de Alarmcentrale of verweerder haar nooit op gewezen.

Verweerder voert aan dat de geplaatste Destiknee totale knieprothese niet aan de stand van de wetenschap en praktijk voldoet omdat de geplaatste prothese geen ODEP-registratie heeft. Deze Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) maakt gebruik van de ODEP-classificatie om te bepalen of een prothese bewezen effectief en veilig is. De prothese moet hierbij minimaal vijf jaar een bewezen

goed resultaat hebben bereikt. De NOV adviseert hierbij dat bij het plaatsen van een totale knieprothese, de prothese moet beschikken over een ODEP-classificatie van 5A of hoger. Uit de aanvullende informatie van 30 december 2024 blijkt dat er bij verzoekster gebruik is gemaakt van de Destiknee prothese. Verweerder heeft deze prothese niet kunnen vinden in het register van ODEP. Ook heeft verweerder literatuuronderzoek gedaan in Pubmed met de zoekterm 'Destiknee'. Er zijn geen wetenschappelijke onderzoeken gevonden waarin de lange termijn-resultaten van de Destiknee-prothesen gepubliceerd zijn.

Ten aanzien van het contact geeft verweerder aan dat verzoekster op 8 juli en 9 augustus 2024 expliciet is geadviseerd contact op te nemen met de Alarmcentrale van Eurocross. Eurocross heeft verzoekster uitdrukkelijk geadviseerd om de indicatie voor de knieoperatie in Nederland te laten stellen. Daarmee was het voor verzoekster duidelijk dat een behandeling niet zonder meer voor vergoeding in aanmerking kwam. Dat verzoekster op 14 augustus 2024 alsnog gekozen heeft voor een behandeling met een prothese die niet voldoet aan de Nederlandse standaarden, komt voor haar eigen rekening en risico.

Adviestaak

Gelet op artikel 114, derde lid Zvw adviseert het Zorginstituut over geschillen die betrekking hebben op de te verzekeren prestaties, zoals vermeld in artikel 11 Zvw. Het advies van het Zorginstituut kan alleen zien op de vragen of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en of een verzekerde op de zorg is aangewezen. Het is aan de SKGZ om te beoordelen of verzoekster juist is geïnformeerd.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer medisch-specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk.¹ Dit criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. De vraag hierbij is of het behandelbeleid (diagnostiek, behandeling), gelet op de gunstige en de ongunstige gevolgen (bijwerkingen, veiligheid) ervan, leidt tot een relevante (meer)waarde voor de patiënt in vergelijking met de bestaande zorg. Het gaat hierbij niet om de vraag of de zorg bij een individuele patiënt effectief is, maar of de zorg bij een bepaald indicatiegebied effectief is.

Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.² Dit betekent dat er een koppeling moet zijn tussen de zorgbehoefte (medische indicatie) en de zorg die geleverd wordt. Het gaat derhalve om de vraag of in het individuele geval de verlangde zorg het aangewezen middel is om in het gezondheidstekort van de verzekerde te voorzien.

¹ Art. 2.1 lid 2 Bzv

² Art. 2.1 lid 3 Bzv

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Advies NOV

De NOV heeft in 2024 een advies uitgebracht met betrekking tot de classificatie van orthopedische implantaten.³ Hierin wordt geadviseerd een prothese te gebruiken waarvoor een ODEP-classificatie bestaat.⁴ De afkorting ODEP staat voor Orthopaedic Data Evaluation Panel, dit is een onafhankelijke groep experts die een objectieve beoordeling van de kwaliteit van bewijs van effectiviteit van implantaten geeft. De NOV adviseert om een implantaat met ODEP-classificatie 5A, 5A*, 7A, 7A*, 10A of 10A* te gebruiken. Implantaten zonder een ODEP-classificatie of met een andere ODEP-classificatie (Pre-Entry, 3A, 3A* en alle B-categorieën) kunnen geplaatst worden in het kader van het Beyond Compliance proces en/of indien er in Nederland wetenschappelijk onderzoek plaats vindt naar de resultaten van de prothese. Beyond Compliance is een organisatie die waarborgt dat de toelating van nieuwe implantaten zorgvuldig en na gedegen onderzoek gebeurt.⁵

Beoordeling

De Destiknee totale knieprothese die bij verzoekster is geplaatst is niet te vinden in het ODEP-register⁶ of het register van Beyond Compliance.⁷ Het Zorginstituut heeft aanvullend op 31 juli 2025 een literatuursearch gedaan met de zoekterm 'Destiknee' in Pubmed en ClinicalTrials.gov. Deze literatuursearch leverde in beide databanken geen resultaten op. Er lijkt dus geen wetenschappelijk onderzoek met de Destiknee totale knieprothese te zijn gedaan of op dit moment te worden uitgevoerd.

Gezien het advies van de NOV en de uitkomsten van de literatuursearch is er op dit moment nog onvoldoende wetenschappelijk bewijs over de effectiviteit van de Destiknee totale knieprothese. Deze behandeling voldoet daarom niet aan de stand van de wetenschap en praktijk.

Conclusie

Het plaatsen van een Destiknee totale knieprothese voldoet niet aan de stand van de wetenschap en praktijk en komt niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Het plaatsen van een Destiknee totale knieprothese maakt geen onderdeel uit van het basispakket.

³ Zie: <https://www.orthopeden.org/media/irwnwfv/classificatie-orthopedische-implantaten-werkwijze-2024.pdf> (geraadpleegd op 31 juli 2025)

⁴ Zie: <https://www.orthopeden.org/kwaliteitsbeleid/classificatie-prothesen/> (geraadpleegd op 31 juli 2025)

⁵ Zie: <https://www.beyondcompliance.org.uk/> (geraadpleegd op 31 juli 2025)

⁶ Zie: <https://www.odep.org.uk/odep-products-search/> (geraadpleegd op 31 juli 2025)

⁷ Zie: <https://www.beyondcompliance.org.uk/products.aspx?typeid=3> (geraadpleegd op 31 juli 2025)